

Ürgenç rowaýaty

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 26 января, 2025

Ürgenç rowaýaty ÜRGENÇ ROWAÝATY

Perýat gark eýleýär gadym Ürgenji,
Şöhratly şähere doldy wagşylyk.
Ajal akyp gelýär mele suw bolup,
Miltiň bolsa çykyp bilseň, garşıy çyk.

Öňki salan tygam azmy ýagynyň?!
Gör, anha, böwsüpdır derýanyň benden.
“Jeňden sypdym” diýen mele ajalyň
Elinde bogulyp ölmeli indem.

Sypalga ýok,
Çykalga ýok hiç hili,
Ölüm täk sypalga, ýalňyz çykalga.
Bir sekunt salym ýok çäre taparňa.
Gark bolup ölmeli galada galsaň,
Daşda-da aç itler gyjap dur dişin.
Zalym kagan emir berdi ýygyna:
“Galadan çykanyň oýmaly döşün.

Hala beçe bolsun,
Hala-da hatyn,
Ýekejesem diri galmaly däldir.
Bu kakabaş halky basyp alan däl,
Düýp-teýkary bilen gyran utýandyr.

Kimde-kim bir kişa dözmek etse,
Şonuň bilen bile dynar kelleden.”
Han diýdimi,
Diýmek gutardy gürrüň,
Hökman boýun bolaýmaly hemme-de.

Ýygynyň öni gala maňlaý diräp dur,

Yzy bolsa, nirelerde, kim bilyär?!
Gana suwsan şu ordanyň derdinden
Mizemejek şähriň ömri soňlanýar.

Müň garaň içinde tapylýar agam,
Gany ýigrenýänem kändi ýygynda.
Ine, hut şol häsiýeti üçinem
Tutulardy olar hemise önde.

Şol gany ýigrenýän topar girerdi
Elmydama ilki bilen söweše.
Şeýdip, türkmen haýsydyr bir ýagy däl,
Şeýdip türkmen türkmen bilen döwüşer.

Ýöne sen türkmen bol, başga millet bol,
Ýagyrnyňdan gylyç direlip durka,
Ýarag galdyrmaly öz milletiňe,
Nätjek, ýazgydyňda ýesirlik barka?!

Ýogsam, samarkantly bir esger bilen
Ürgençli bir batyr garyndaşdyram.
Şonda-da gaýgyrman çapmaly ony,
Ölmeli sarpasy garyndaşlygyň.

Çapmasaň, çapýalar ganhor goşunda,
Aý, çapsaňam, diri galmak gümana.
Gardaş gardaşyna ýarag cenärmi,
Nirelerden çykdyň, zabun zamana?!

...Ýasaýşa umyt ýok şäher halkında,
Ölüm täk sypalga, ýalňyz çykalga.
Birjigem pursat ýok çäre taparňa.
Sen isle-isleme goşulaýmaly,
Bakyýete göç edýänleň hatarna.

Birlän-iklän ogryn-dogrynlýk bilen
Ýogam däldi çykyp bilyän galadan.
Bir beladan sypyp bilyän bolsa-da,
Sypyp bilyän ýokdy başga beladan.

Öňem halys gurby gaçan şäherli
Dynýardy başyndan daşa çykdygy.
Esgerler buýrugy berjaý edýärdi,
Çapmaly,
Çapmaly,
Diňe çapmaly.

...Hanha, ýene gülüň reňki garylan
Gyryzy donuna gan reňki siňen
Bir gyz çykyp gelýär galaň daşyna,
Bäs-üç ýaşyndaky jigisi bilen.

Ah, gözel gyz, öwrül derhal yzyňa,
Sen ajaldan gaçyp, ajala gelýäň.
Ýogsa, gapyl gözüm, gapyl şu zaman,
Beýle wagşylygny görme bu dünýäň!

Gapylmady gana öwrenşen gözler,
Gözel gyzam çekilmeli yzyna.
Haýsy näkes ýarag çenäp bilerkä
Gözel gyza – gözelligiň özüne,
Oglanjyga – çyn söýginiň özüne.

Bir esger bat bilen topuldy gyza,
Ýöne bat bilenem çekildi yza.
Gylyçly gol ejiz geldi söýgüden,
Gylyç elden gaçdy, eredi ýürek.
... Jady siňen göreçlere seredip,
Ölüp bilyän wagtyň başga nä gerek?!

Gyz esgere gorky bilen seredýär,
Esger gyza söýgi bilen seredýär.
Otly göreçlerde ölüp bilyärkäň,
Ýok, ýok, şundan başga hiç zat gerek däl.

Ýok, oňa gerek däl indi ömürem.
Gerek diýende-de, öljegni bilyär.
Oňa çenlem çawup gelen iki ok,
Ikisinem ýola saldy o dünýä.

Otly göreclere ýene bir ýola
Bakdy-da, ýazyldy topraga esger.
Mährem göreclere ýene bir ýola
Bakdy-da, ýumuldy owadan gözler.
Aglamaga ýetişmedi oglanjyk...

Ýene üç jesedi bagra basdy ýer.

Ene ýer bagryna bassa-da basdy,
Ýöne welin bir aýylganç eňredi.
Ene ýeriň şol zarbasy bilenem
Duşman sany ep-eslige ýeňledi.

Ah, gyrlanda näme duşmanyň köki,
Bir mahal ölensoň söýgi hem rehim.
Bu dünýäde boldy, bolmady näme,
Söýgusi ýok tohum,
Rehimsiz tohum.

Ýöne söýgi ölüärmikä aslynda,
Söýgi ölse, öläýmezmi adamzat?!
Söýen hem söýülen ölüändir, ýöne
Baky ölümsizdir söýgi diýlen zat.

Gyjaber dişiňi, gyjaber kagan,
Ber ýene-de höküm üstüne höküm.
Ýöne hiç zat edip bilmersiň söýgä,
Gazabyna tutsa söýgi diýlen zat,
Gyrar öz köküň.

Ýüz müňläp wagşylyk ot dördi öňem,
Birem söýgä şek ýetirip bilmedi.
Biler bolsaň, bu gün bigünä gyzam,
Bigünä esgerem – birem ölmeli.

Seniň özüň öldüň doňyürek ýagy,
Gursagyňda yşgyň öleni üçin.
Ýogsam bu duýgyny ýigrenýän bolsaň,
Ondan diňe ölüp gutulmak mümkün.

...Bu hekaýat bolupmy ýa bolmanmy?
Men takyk bilemok mundan beýlesin.
Ýöne başga zady bilýänim anyk:
ÖLDÜRIP BOLMAÝAR YNSAN SÖÝGÜSİN. Goşgular